

Muistomerkin paljastus hiljensi eilen Jokelan

Katri Ha

*Patsas
muistuttaa
vuoden
takaisesta
juna-
turmasta*

Mutkalle vääntynyt rataakso, joka onnettomuuden turmelemana kuitenkin osoittaa taivaaseen, paljastettiin lauantaina muistuttamaan Jokelan vuoden takaisesta juna-turmasta. Muistomerkin paljastukseen Jokelan kirkon pihalle oli kokoontunut omaisia, pelastukseen ja jälkihoitoon osallistuneita, sekä kyläläisiä, joita tapahtuma erityisesti järkytti.

Ehkä yleisön joukkoon mahtui onnettomuusjunan matkustajiakin.

He vain pysyivät piilossa, niin kuin onnettomuuspaikalta matkustajia poistui vaiten, kuin kohdalta piiloon.

Neljän ihmishengen vaatineen onnettomuuden muistojuhla oli koruton ja hiljainen. Juhlapuheessaan kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Saara-Maria Paakkinen** totesi, että hirveä hiljaisuus vallitsi paikalla myös vuosi sitten, kun ensimmäiset auttajat, Jokelan vaapaalokuntalaiset saapuivat.

– Junasta poistuvat ihmisetkin liikkuivat ja olivat hiljaa.

Muistomerkin on suunnitellut taiteilija **Bei Heng**, joka on suunnitellut myös kirkon vieressä olevan urnalehdon.

KESKI-UUSIMAA

Sunnuntaina 27. huhtikuuta 1997

Muistomerkille voi jokainen antaa haluamansa merkityksen ja tehtävän,

sanoi kunnanvaltuuston puheenjohtaja Saara-Maria Paakkinen juhlapuheessaan.

Junaturma radanvarren ihmisten painajainen

Aamu, jolloin jokelalaisten turvallisuus järkkyy

– Mieheni riensi kertomaan hirveästä junaonnettomuudesta, ja kun näin vaunun roikkuvan ilmassa, hieraisin silmiäni. Olin varma, että se oli pahaa unta, kertoo ikänsä Jokelassa asunut **Ritva Rantakari**. Sakean sumun seasta koko hirveys ei edes silmään erottunut.

Onnettomuuspäivänä vuosi sitten Jokelassa pidettiin markkinat. Humu vaihtui Rantakarin mukaan hiljaiseksi ihmettelyksi. Ikänsä kiskoilla kulkeneiden ihmisten turvallisuuden tunne päättyi yhtä julmasti kuin onnettomuusjunan matka.

Kyläläiset pohdiskelivat muistojuhlissa, mihin paetaan, jos kemikalijunalle sattuu onnettomuus. Radanvarren ihmisten painajainen kummittelee Jokelan turman jälkeen taas mielissä. Rantakari näkee asiassa lohdullistakin.

– Jos junaonnettomuuden nyt jossain piti sattua, niin ajatelkaa miten hyvä paikka tämä oli. Miten metsän keskelle olisi saatu apua, miten ajettu autoilla?

Turvallisuutta tavoitellaan

Valtionrautateiden varatoimitusjohtaja **Juhani Kopperi** korosti muistopuheessaan, että VR:llä on 135 vuoden antama tieto ja taito raideliikenteessä.

– Tästä katastrofista huolimatta junassa kulkeminen on turvallisempaa kuin muilla välineillä.

Turvallisuutta on onnettomuuden jälkeen edelleen korostettu konsernissa. Siihen pyritään henkilökunnan koulutuksella ja teknisillä järjestelmin, esimerkiksi

kulunvalvonnalla.

Kopperi painotti, ettei onnettomuuden syistä ole vielä varmuutta.

VR, Ratahallintokeskus ja Valtion teknillinen tutkimuskeskus ovat todenneet yhteisessä tutkimuksessaan, että suomalaisen raideliikenteen turvallisuus on hyvää keskieurooppalaista tasoa. VR myös kehittää toimintaansa edelleen laatuajattelun ja -johtamisen keinoin.

Muistokivi tingittiin

Muistomerkin suunnittelija on taiteilija **Bei Heng**, joka kiitti hankkeesta ennen muuta Jokelan palopäällikkö **Pentti Kaasista**.

Hankkeeseen oli osallistunut lukuisa joukko muitakin ihmisiä, kuten vaikkapa kiskon jaluskiven valmistaja. Hän kun luovutti kiven luotolla.

– Tingittyäkään hintaa ei vielä silloin pystytty maksamaan, mutta saimmehan me rahat lopulta kasaan, kiittelee Kaasinen.

Taiteilijan luovutussanoissa tällaisten onnettomuuksien ymmärtämiseksi ihmisellä on liian lyhyt ajallinen etäisyys, mutta myös liian vähäinen hengellinen näkemys.

– Voimme oivaltaa ehkä vuosikymmenien kuluttua jonkun katastrofin, sen antaman kasvun mahdollisuuden.

Pelastusylijohtaja **Pentti Partanen** sanoi pelastajien koulutuksessa lähdettävän siitä todennäköisyydestä, että epätodennäköinen tapahtuu.

Partanen kiitti suomalaisten vapaaehtoisten ja ammattipelastajien monipuolisuutta ja tehokkuutta. Onnettomuus kosketti myös ammattilaisia henkilökohtaisesti: Suomen Pelastusalan

Keskusjärjestön tiedottaja **Pekka Saunamäki** kuoli junaturmassa.

Muistomerkin paikkaa kyläläiset ihastelivat, kirkon eteen se heidän mielestään juuri kuului. Merkityksestä kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Saara-Maria Paakkinen** esitti, että muistomerkki kertoo aina asioita silloinkin, kun nyt elävät eivät ole kertomassa.

– Kisko muistuttaa paitsi menehtyneistä kanssaihmisistä, liikenteen vaaroista, ja siitä että heikoin kohta on usein ihminen itse.

Paakkinen myös painotti, että rautatie on myös tulevaisuudessa kasvavan Jokelan peruspalveluja, junailu sittenkin varsin turvallinen ja ympäristöystävällinen joukkoliikennemuoto.

KATRI HALTTUNEN

Vs. kirkkoherra Jaakko Launikari toi tervehdyksen Tuusulan seurakunnalta, joka järjesti

Vääntynyt kisko muistuttaa Jokelan junaturmasta

Jokelan junaturman muistomerkki paljastettiin lauantaina, jolloin hiljainen joukko palasi muistoihin vuoden taakse.

Jokelan koko maata järkyttäneitä junaturmaa muistuttaen paljastettiin lauantaina muistomerkki Jokelan kirkon edustalla. Sanan sumun ympäröimän Jokelan valtasi vuosi ja yhdeksän päivää sitten hirveä hiljaisuus.

Pohjoisesta Helsinkiin matkalla ollut pikajuna törmäsi runsas vuosi sitten Jokelassa vaihteeseen ja suistui kiskoilta.

Ensimmäisenä paikalla olivat Jokelan vapaa-palokuntalaiset, jotka muistavat ihmisten liikku- kuneen hitaasti ja hiljaa.

- Graniittiperustalta korkeuksiin avautuva vääntynyt kisko puhuu hiljaisella yksinkertaisuudellaan elämästä, totesi kirkkoherra Sakari Vuorinen muistomerkistä.

Ihminen on heikoin linkki

Jokelan junaturmassa oli mukana 200 matkustajaa. Vuoden aikana on heistä käyneet onnettomuutta kerta toisensa jälkeen läpi erityisesti neljän kuolleen läheiset ja omaiset.

Tuusulan valtuuston puheenjohtaja Saara-Maria Paakkinen totesi puheessaan, että ihmisten rakentamien järjestelmien - liikennejärjestelmienkin - heikoin kohta on usein ihminen itse.

Muistomerkki kertoo onnettomuudesta huolimatta raideliikenteen merkittävästä osuudesta sittenkin varsin turvallisenä joukkoliikennemuotona.

Hiljentymisen paikka

Rata on kasvavan Jokelan peruspalveluja ja se nyt korjattu, liikenne kulkee ja aika arpeuttaa haavat.

- Elämän rakennuspuut saadaan matkan varrelta. Tämä muistutakoon meitä turvallisten ja luotettavien rakennuspuiden tarpeesta kaikilla elämän osa-alueilla., totesi Saara-Maria Paakkinen paljastaessaan muistomerkkin kirkon edustalla.

Hän laski muistomerkkin juurelle kunnan, seurakunnan ja varuskunnan yhteisen seppeleen ja kehotti itsekutakin saapumaan muistomerkille hiljentymään.

Tutkinnan tulokset julkistetaan toukokuussa

Hyvinkään Rautatiesoit-tajien sävelten jälkeen toi kunnianosoituksensa vääntyneen kiskon juur- relle Juhani Kopper VR-yhtymästä.

Vaikka tilastoihin ve-toaminen on vastaavassa tilanteessa turhaa, ko- rosti Kopper rautatieliikenteen turvallisuutta ison yhtiön vuosikymmenien vankkaan osaami- seen nojaten.

- Jokelan onnettomuu- den tutkintatulokset jul- kistetaan toukokuussa, kertoi hallintojohtaja ja kiitti vapaaehtoisia, jot- ka osallistuiivat onnetto- muuden selvittämiseen ja uhrien auttamiseen.

Surutyö on uuden luomista

Puheenvuoron pitivät myös Suomen Mielenter- veysseuran ja Suomen

Pelastusalan keskusjär- jestön edustajat. Jokelan VPK:n puolesta muisto- merkkihankkeesta kertoi palopääällikkö Pentti Kaa- sanen.

Hankkeen käynnisti- vät nimenomaan jokela- laiset ja siihen on osallis- tunut sekä yksityisiä henkilöitä että julkisyhteisöjä ja teoksen toteut- ti arkkitehti Bei Heng. Hän kertoi muistomerk-

kiin liittyvän surutyön olevan uuden luomista.

- Surutyön kautta tus- ka, murhe ja kaipuu muuttuu kiittollisuudeksi eletystä elämästä, totesi Heng.

Muistomerkissä oleva kisko ei ole peräisin on- nettomuuspaikalta, vaika se onkin saman kokoi- nen kuin radan kiskot. (tk)

Graniittista korkeuksiin kohoava vääntynyt kisko kuvaa ihmisen elämää, johon äkkipysähdykset jättävät jälkensä.

Vuosi Jokelan junaturmasta

*Muistomerkki paljastetaan
ensi lauantaina*

Päivälleen vuosi sitten sattuneen Jokelan junaonnettomuuden muistomerkki paljastetaan ensi lauantaina Jokelan kirkon edustalla.

Tilaisuudessa puhuvat Tuusulan kunnanvaltuuston puheenjohtaja **Saara-Maria Paakkinen** ja VR-Yhtymä

Oy:n varatoimitusjohtaja **Juhani Kopperi**.

Yöpikajunan turmassa kuoli neljä ja loukkaantui viitisenkymmentä ihmistä. Onnettomuuden syy oli liian kova nopeus Jokelan ratapihalla, jossa tapahtumahetkellä oli alennettu nopeusrajoitus ratatöiden takia.

Muistomerkin tienoo siistiksi ennen paljastustilaisuutta

Jokelan kirkolla siivoustalkoot

— Tässä kirkon ympäristössä on nyt keväällä kaadettu puita, ja piirineuvosto päätti pitää risutalkoot. Olemme ennenkin aina keväisin siivonneet paikkoja joukolla, kertoivat talkoopaikalle ensimmäisinä ehtineet **Pentti Kaasinen** ja **Yrjö Salmela**.

Jokelan junaonnettomuuden muistomerkin virallinen paljastustilaisuus järjestetään lauantaina klo 14, joten kirkon ympäristö haluttiin nyt siistiksi. Patsaan edustalle tulee laattoja ja sen ympärille punaista kiveä. Aivan patsaan juurelle tulee multakerros, johon kävijät voivat halutessaan laskea kukkia.

— Palokuntanuoret lupasivat

tulla suihkuttamaan katukäytävän puhtaaksi, jotta kaikki olisi valmiina lauantain juhlavaa tilaisuutta varten.

Jokelan junaturman muistomerkin on suunnitellut arkkitehti Bey Heng, jonka töitä on muuallakin Tuusulan seurakunnan tiloissa. Patsaan paljastuspuheen pitää kunnanvaltuuston puheenjohtaja Saara-Maria Paakkinen ja VR-Yhtymä Oy:n muistosanat lausuu varatoimitusjohtaja Juhani Kopperi. Patsaan paljastustilaisuudessa esiintyy myös VR:n torvisoittokunta.

Seurakuntasalissa järjestettävässä juhlassa kuullaan Tuusulan kunnan ja seurakunnan tervehdykset, SPEK:n tervehdys ja muistomerkin suunnittelijan puheenvuoro.

Jokelan piirineuvosto järjesti siivoustalkoot keskiviikkona, sillä kirkon edusta haluttiin saada siistiin kuntoon ennen lauantaista junaonnettomuuden muistomerkin virallista paljastustilaisuutta.